

Vergaderjaar 2010–2011

32 780 IXB

**Wijziging van de begrotingsstaat van het
Ministerie van Financiën (IXB) voor het jaar 2011
(wijziging samenhangende met de
Voorjaarsnota)**

Nr. 2

MEMORIE VAN TOELICHTING

A. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVOORSTEL

Wetsartikel 1

De begrotingsstaten die onderdeel uitmaken van de Rijksbegroting, worden op grond van artikel 1, derde lid, van de Comptabiliteitswet 2001 elk afzonderlijk bij de wet vastgesteld en derhalve ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om voor het jaar 2011 wijzigingen aan te brengen in de departementale begrotingsstaat van het ministerie van Financiën (IXB).

De in de begrotingsstaat opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht (de zgn. begrotingstoelichting).

De minister van Financiën,
J. C. de Jager

B. BEGROTINGSTOELICHTING

1. Leeswijzer

De voorliggende suppletore begroting bevat de voorgestelde wijzigingen ten opzichte van de ontwerpbegroting 2011. Deze begroting bestaat uit 7 beleidsartikelen en 2 niet-beleidsartikelen. De beleidsartikelen weerspiegelen bijna het gehele werkterrein van het ministerie van Financiën; het beheer van de staatsschuld en het kasbeleid zijn opgenomen in de begroting van Nationale Schuld (IX-A).

In paragraaf 2.1 is een overzicht opgenomen van de belangrijkste mutaties (mutaties $\geq$ € 10 mln.).

Paragraaf 2.2 bevat per beleidsartikel een tabel *budgettaire gevolgen van beleid*. In deze tabel is bij de beleidsartikelen door middel van de regel «waarvan juridisch verplicht» informatie over de *budgetflexibiliteit* opgenomen. Het nog niet juridisch verplichte deel van de geraamde *programma-uitgaven* (peildatum 1 maart 2011) vormt een indicatie voor de mate van budgetflexibiliteit. Voor de *apparaatsuitgaven* geldt dat de verplichtingen gelijk worden gesteld aan de kasuitgaven. Een groot deel van de apparaatsuitgaven betreft personele uitgaven. Deze zijn naar hun aard op korte termijn weinig flexibel.

Na de tabel budgettaire gevolgen van beleid wordt een *toelichting* op de cijfers uit de kolom «mutaties 1^e suppletore begroting» gegeven. De mutaties kunnen zowel beleidsmatig als financieel-technisch (bijvoorbeeld overboekingen en ramingsbijstellingen) van aard zijn. Conform de Rijksbegrotingsvoorschriften behoeven de technische mutaties niet te worden toegelicht. Ter vergroting van de informatiewaarde is ervoor gekozen een toelichting bij grote programmamutaties op te nemen. Mutaties in de apparaatsuitgaven worden, voor zover deze betrekking hebben op overheveling van formatieplaatsen binnen de begroting of op overheveling tussen Financiën en andere departementen, niet nader toegelicht. De toelichting op de mutaties in de belastingontvangsten is in de Voorjaarsnota opgenomen.

2. Het beleid

2.1. Overzicht belangrijkste suppletore uitgaven- en ontvangstenmutaties

De belangrijkste mutaties ($\geq$ € 10 mln.) zijn in onderstaande tabellen samengevat en worden daarna toegelicht. Voor een uitgebreidere toelichting wordt verwezen naar de toelichting bij het betreffende artikel.

Tabel: overzicht belangrijkste suppletore uitgavenmutaties (x € 1000)

	Uitgaven	Artikel
Stand ontwerpbegroting 2011	9 479 540	–
Stand incidentele suppletore begroting 2011	9 425 847	–
Belangrijkste suppletore mutaties:		
1. Heffings- en invorderingsrente	– 10 000	1
2. Apparaatsuitgaven	– 43 302	1
3. Kasschuif Tweede Herkapitalisatie ABN AMRO	– 302 000	3
4. ING IABF Funding fee	– 200 000	3
5. Uitvoeringskosten staatsdeelnemingen	28 042	3
6. Tennet	300 000	3
7. Lening aan Griekenland	486 000	4
8. Deelneming multilaterale ontwikkelingsbanken – fondsen	55 000	4
9. Loon- en prijsbijstelling	28 478	10
10. Overige uitgaven (saldo)	44 703	–

	Uitgaven	Artikel
Stand 1e suppletore begroting 2011	9 812 768	

Toelichting

1. De raming is als gevolg van de verwachte realisatie met € 10 mln. neerwaarts bijgesteld.
2. De mutatieskomt voort uit een kasschuif van – € 52 mln. en uit interdepartementale overboekingen ter waarde van 8,7 mln.
3. De resterende € 302 mln. van de herkapitalisatie van ABN Amro wordt niet verstrekt omdat de Z-share voldoende gekapitaliseerd is.
4. Als gevolg van een hogere wisselkoers (de waarde van Euro's uitgedrukt in Dollars) is de raming neerwaarts bijgesteld.
5. De mutatie vloeit voort uit hogere uitgaven voor inhuur en uit uitbetalingen op eerder verstrekte garanties en vrijwaringen.
6. De mutatie betreft de kapitaaluitbreiding van Tennet Holding B.V.
7. De tranche voor 2010 wordt uitgekeerd in 2011.
8. Op verzoek van het Ministerie van Buitenlandse Zaken is het verzelferingsschema van het zachte leningen loket aangepast. Dit verklaart het grootste deel van de mutatie.
9. De loon- en prijsbijstelling voor 2011 is uitgekeerd, deze moet nog verdeeld worden.

Tabel: overzicht belangrijkste suppletore uitgavenmutaties (x € 1000)

	Ontvangsten	Artikel
Stand ontwerpbegroting 2011	118 627 293	–
Stand incidentele suppletore begroting 2011	118 627 293	–
Belangrijkste suppletore mutaties:		
1. Belastingontvangsten	1 819 143	1
2. Heffings- en invorderingsrente	50 000	1
3. Ontvangsten DNB u.h.v. voorfinanciering	87 200	3
4. Winstafdracht DNB	225 000	3
5. Dividend staatsdeelnemingen	20 000	3
6. Rente en aflossing kapitaalversterkingen	4 125 000	3
7. ING IABF Portefeuilleontvangsten en additionele garantiefee	– 192 000	4
8. Rente-ontvangsten lening Griekenland	– 18 316	4
9. Verkoop onroerende zaken	– 13 000	10
10. Overige ontvangsten (saldo)	39 493	–
Stand 1e suppletore begroting 2011	124 769 813	

Toelichting

1. Zie Voorjaarsnota 2011 voor een uitgebreide toelichting van de belastingontvangsten.
2. De raming 2011 wordt met € 50 mln. verhoogd als gevolg van incidentel renteopbrengsten.
3. DNB betaalt een deel van de lening terug, welke was verstrekt i.h.k.v. de voorfinanciering van het DGS inzake DSB.
4. Vanwege rente-effecten op de geld- en kapitaalmarkt en vanwege verwachte inkomsten uit de HTM-portfeuille wordt een hogere winstafdracht verwacht.
5. Deze mutatie voert voort uit een meevaller bij Schiphol.
6. Aegon en ING hebben samen voor 2,75 mld. aan securities teruggekocht, en daarbij een premie betaald van in totaal 1,4 mld.
7. Als gevolg van een hogere wisselkoers (de waarde van Euro's uitgedrukt in Dollars) is de raming neerwaarts bijgesteld.

8. Het rentepercentage dat Griekenland op de lening betaalt is verlaagd met 100 basispunten. Daarnaast is de raming aangepast o.b.v. actuele rentepercentages van het CBP.
9. In 2010 is een verkoop gerealiseerd, welke was geraamd voor 2011. De opbrengsten zijn tevens in 2010 ontvangen.

2.2 De beleidsartikelen

Artikel 1 Belastingen

Budgettaire gevolgen van beleid – beleidsartikel 1 Belastingen

Bedragen x € 1 000

Algemene beleidsdoelstelling: Het ontwerpen van beleid gericht op het genereren van inkomsten en het realiseren van niet-fiscale doelstellingen van het overheidsbeleid en het onderhouden en versterken van de bereidheid van burgers en bedrijven tot nakoming van hun wettelijke verplichtingen aanzien van de Belastingdienst	Stand oorspronkelijk vastgestelde begroting 2011 (1)	Vastgestelde mutaties ISB 2011 (2)	Mutaties (+ of -) eerste suppletoire begroting (3)	Stand eerste suppletoire begroting (4)=(1+2+3)	Mutatie 2012	Mutatie 2013	Mutatie 2014	Mutatie 2015
Verplichtingen	3 613 721	0	- 57 259	3 556 462	45 020	- 1 413	- 1 862	- 4 172
Uitgaven	3 613 721	0	- 57 259	3 556 462	45 020	- 1 413	- 1 862	- 4 172
Programma-uitgaven	774 663		- 13 957	760 706	- 6 927	- 8 757	- 4 957	- 6 007
Waarvan juridisch verplicht	774 663			760 706				
<i>Doelst. 2 Door toezicht en opsporing bevordert de Belastingdienst dat belastingplichtigen en premieplichtigen hun wettelijke verplichtingen nakomen</i>								
Heffings- en invorderingsrente	765 000		- 10 000	755 000	- 2 970	- 3 800	- 5 000	- 6 050
Overige programma-uitgaven	9 663		- 3 957	5 706	- 3 957	- 4 957	43	43
Apparaatsuitgaven	2 839 058		- 43 302	2 795 756	51 947	7 344	3 095	1 835
Ontvangsten	113 588 164	0	1 872 143	115 460 307	3 000	3 000	3 000	3 000
Programma-ontvangsten								
<i>Algemene doelstelling</i>								
Belastingontvangsten	112 480 539	0	1 819 143	114 299 682				
<i>Doelst. 2 Door toezicht en opsporing bevordert de Belastingdienst dat belastingplichtigen en premieplichtigen hun wettelijke verplichtingen nakomen</i>								
Heffings- en invorderingsrente	772 900		50 000	822 900	0	0	0	0
Overige programma-ontvangsten	313 753		3 000	316 753	3 000	3 000	3 000	3 000
Apparaatsontvangsten	20 972		0	20 972				

Toelichting

Verplichtingen en uitgaven

Heffings- en invorderingsrente (– € 10,0 mln.)

De uitgavenraming is als gevolg van de verwachte realisatie met € 10 mln. neerwaarts bijgesteld.

Overige programma-uitgaven (– € 4,0 mln.)

Naar de huidige inzichten zal het depotstelsel niet eerder dan in 2014 worden ingevoerd¹. De in de begroting opgenomen rentevergoedingen (€ 5 mln.) tot 2014 komen te vervallen. Daarnaast is de raming voor vergoedingen van proceskosten met € 1 mln. opgehoogd.

Apparaatsuitgaven (– € 43,3 mln.)

De mutatie in de apparaatsuitgaven betreft voornamelijk een kasschuif ad € 52 mln. van (investerings)uitgaven die naar verwachting niet in 2011 worden gerealiseerd. Deze middelen worden doorgeschoven naar 2012 t/m 2013. Het gaat o.a. om middelen in het kader van investeringen in detectiemiddelen van de Douane. Daarnaast zijn er – voor in totaal € 8,7 mln. – diverse overboekingen van en naar andere departementen, en nog enkele relatief kleine (technische) mutaties.

Ontvangsten

Belastingontvangsten (€ 1 819,1 mln.)

In de Voorjaarsnota 2011 zijn de mutaties in de belastingontvangsten toegelicht. De aansluiting met de bedragen in de begrotingstoelichting (beleidsartikel 1, tabel budgettaire gevolgen van beleid) is als volgt:

Aansluittabel art. 1	Stand ontwerpbe- grotting 2011 (1)	Vastgestelde mutaties ISB 2011 (2)	Mutaties suppletore begroting VJN 2011 (3)	Stand suppletore begroting VJN 2011 (1+2+3)
Totaal belastingontvangsten	134 578 115		2 275 312	136 853 427
–/– Afdracht gemeentefonds	–18 110 864		– 436 542	– 18 547 406
–/– Afdracht Provinciefonds	– 1 142 512		– 35 144	– 1 177 656
–/– Afdracht BTW-Compensatiefonds	– 2 884 200		15 517	– 2 828 683
Belastingontvangsten IXB	112 480 539	0	1 819 143	114 299 682

Overige programma-ontvangsten (+ € 3,0 mln.)

Indien een belastingplichtige niet op tijd een opgelegde aanslag betaalt, gaat de Belastingdienst over tot invordering. De kosten van invordering – gerelateerd aan : aanmaningen, dwangbevelen, beslagopdrachten, verkoopdrachten en de inzet van deurwaarders – worden doorbelast aan de belastingplichtige. De raming voor deze ontvangsten wordt met € 3 mln. opgehoogd.

Heffings- en invorderingsrente (+ € 50,0 mln.)

De raming 2011 wordt met € 50 mln. verhoogd als gevolg van incidentele renteopbrengsten.

¹ Zie 7de Halfjaarsrapportage Belastingdienst (Kamerstukken II, 2010/2011, 31 066, nr. 98).

Artikel 2 Financiële Markten

Budgettaire gevolgen van beleid – beleidsartikel 2 Financiële markten

Bedragen x € 1 000

Algemene beleidsdoelstelling: Een integer en stabiel financieel stelsel waarin de financiële markten goed functioneren, voldoende toegankelijk en transparant zijn en een gunstige internationale concurrentiepositie kennen	Stand oorspronkelijk vastgestelde begroting 2011 (1)	Vastgestelde mutaties ISB 2011 (2)	Mutaties (+ of –) eerste supplettoire begroting (3)	Stand eerste supplettoire begroting (4)=(1+2+3)	Mutatie 2012	Mutatie 2013	Mutatie 2014	Mutatie 2015
Verplichtingen	78 169	0	- 493 823	- 415 654	809	1 545	1 302	1 303
<i>waarvan garantieverplichtingen</i>								
Garantieregeling bancaire leningen (plafond)	0		- 491 403	- 491 403				
Garantie kredietfaciliteit AFM	0		- 18 000	- 18 000				
Uitgaven	78 169	0	15 580	93 749	809	1 545	1 302	1 303
Programma-uitgaven	70 122		14 717	84 839	424	1 297	1 294	1 295
Waarvan juridisch verplicht				84 839				
<i>Doelst. 1 Goed functionerende financiële markten</i>								
Terugbetaling fee u.h.v. afkoop door NIBC			4 481	4 481				
Bijdrage toezicht AFM	26 883		3 284	30 167				
Bijdrage toezicht DNB	23 712		2 658	26 370				
Platform CentiQ	2 700		160	2 860		1 250	1 250	1 250
Rechtspraak Financiële Markten	1 000		258	1 258				
Overige programma-uitgaven	1 030		3 876	4 906	424	47	44	45
<i>Doelst. 2 Integer financieel stelsel</i>								
Caribbean Financial Action Taskforce	32			32				
<i>Doelst. 3 Ongestoorde muntcirculatie</i>								
Muntcirculatie ¹	14 765			14 765				
Apparaatsuitgaven	8 047		863	8 910	385	248	8	8
Ontvangsten	394 960	0	87 146	482 106	5 033	- 760	- 760	- 760
Totaal programma-ontvangsten	394 960		87 146	482 106	5 033	- 760	- 760	- 760
<i>Doelst. 1 Goed functionerende financiële markten</i>								
premieontvangsten								
garantieregeling bancaire leningen	361 523		706	362 229	- 226			
ontvangsten DNB u.h.v. voorfinanciering			87 200	87 200	6 019			
Overige programma-ontvangsten	26 253		- 760	25 493	- 760	- 760	- 760	- 760
premieontvangsten								
terrorismepool	2 000			2 000				
<i>Doelst. 3 Ongestoorde muntcirculatie</i>								
Ontvangsten muntwezen	5 184			5 184				
Toename munten in circulatie								

¹ Muntcirculatie is inclusief subsidie aan stichting Geld- en Bankmuseum van € 1 012 000 in 2011.

Toelichting

Garantie verplichtingen

Garantieregeling bancaire leningen (– € 491,4 mln.)

Deze mutatie is het gevolg van de afkoop van een deel van de Staatsgarantie door NIBC.

Garantie kredietfaciliteit AFM (– € 18,0 mln.)

Als gevolg van de verlaging van het plafond voor de kredietfaciliteit aan de AFM (schatkistbankieren), is ook de garantie hierop, door het ministerie van Financiën, met hetzelfde bedrag neerwaarts bijgesteld.

Uitgaven

Terugbetaling fee u.h.v. afkoop door NIBC (€ 4,5 mln.)

Het deel van de vooraf ontvangen fee-opbrengsten dient aan NIBC te worden terugbetaald als gevolg van de afkoop (zie garantie verplichtingen). Het gaat hierbij om € 4,5 mln.

Bijdrage toezicht AFM (+ € 3,3 mln.)

De mutatie betreft een hogere toezichtsbijdrage voor 2010 (op basis van nacalculatie, € 2,1 mln.) en een verwachte stijging voor 2011 (€ 1,2 mln.). De hogere bijdrage over 2011 wordt mede veroorzaakt door een verschuiving van preventief naar repressief toezicht. De kosten van repressief toezicht komen voor rekening van de Staat.

Bijdrage toezicht DNB (+ € 2,7 mln.)

Voor dit jaar voorziet DNB hogere toezichtskosten. Derhalve zal ook de voor DNB bestemde overheidsbijdrage toenemen (+ € 1,7 mln.). Daarnaast is rekening gehouden met een bijdrage van circa € 1 mln. voor de 3 nieuwe Europese toezichthouders: European Securities and Markets Agency (ESMA), de European Banking Agency (EBA) en de European Insurance and Occupational Pensions Authority (EIOPA).

Platform CentiQ (+ € 0,2 mln.)

Het platform CentiQ, Wijzer in geldzaken heeft het vergroten van financiële kennis en vaardigheden in Nederland de afgelopen twee jaar met succes op de kaart gezet. Medio 2010 werd HKH Prinses Máxima der Nederlanden Erevoorzitter van het platform. Voor de succesvolle continuering van het platform is het noodzakelijk dat er sprake is van een cofinanciering (partners en het ministerie van Financiën). Een levensvatbaar scenario voor de periode na 2012 is alleen mogelijk met een jaarlijkse structurele conditionele bijdrage van € 1,25 mln. van Financiën, eventueel aangevuld met incidentele bijdragen voor specifieke projecten. Een even grote bijdrage wordt verwacht van de partners van Wijzer in geldzaken.

Rechtspraak Financiële Markten (+ 0,3 mln.)

Vanwege het toenemend aantal zaken enerzijds en achterstallige werkzaamheden als gevolg van onderbezetting vorig jaar anderzijds is de begroting voor 2011 van de accountantskamer € 0,3 mln. hoger dan oorspronkelijk geraamd.

Overige programma-uitgaven (+ € 3,9 mln.)

Als gevolg van het niet tijdig implementeren van de Antonveneta-richtlijn is door de E.C. een inbreukprocedure gestart. Onder deze procedure kan een boete worden opgelegd, de mutatie betreft de reservering van het minimale boetebedrag (€ 3,7 mln.). Daarnaast bestaat de mutatie uit een bijdrage aan de stichting SOPO t.b.v. het College Deskundigheid Financiële Dienstverlening (CDFD) (€ 0,2 mln.).

Ontvangsten

Premieontvangsten garantieregeling bancaire leningen (+ € 0,7 mln.)

Als gevolg van afkoop van de staatsgarantie (zie uitgaven) ontvangt de Staat een «closing out fee» ter waarde van € 0,7 mln.

Ontvangsten DNB u.h.v. voorfinanciering DGS door Financiën (+ € 87,2 mln.)

In 2011 zal DNB, de uitvoerder van het depositogarantiestelsel (DGS), naar verwachting circa € 87,2 mln. terugbetalen op de lening (voorfinanciering DGS inzake DSB), welke eind 2010 is verstrekt aan DNB. Het restant van de voorfinanciering zal in 2012 worden ontvangen van DNB.

Overige programmaontvangsten (- € 0,8 mln.)

Met het oog op de op handen zijnde herziening van de bekostiging van het financieel toezicht is ervan afgezien om via een wijziging van de toezichtwetgeving boeteopbrengsten om te buigen naar de schatkist.

Artikel 3 Financieringsactiviteiten publiek-private sector

Budgettaire gevolgen van beleid – beleidsartikel 3 Financieringsactiviteiten publiek-private sector Bedragen x € 1 000

Algemene beleidsdoelstelling: Bedrijfseconomische doelmatigheid en optimaal financieel resultaat bij investeren in en verwerven, afstoten en beheren van de financiële en vaste activa van de Staat	Stand oorspronkelijk vastgestelde begroting 2011 (1)	Vastgestelde mutaties ISB 2011 (2)	Mutaties (+ of -) eerste supplettoire begroting (3)	Eerste supplettoire begroting (4)=(1+2+3)	Mutatie 2012	Mutatie 2013	Mutatie 2014	Mutatie 2015
Verplichtingen	645 857	0	303 598	949 455	- 11 182	5 264	4 262	5 263
Meerjarenverplichting aan ING	330 000		- 22 000	308 000	- 15 000	0	- 1 000	
Verplichting kapitaaluitbreiding Tennet			600 000	600 000				
Overige verplichtingen	315 857		- 274 402	41 455	3 818	5 264	5 262	5 263
Uitgaven	3 339 457	0	- 177 402	3 162 055	190 818	5 264	- 738	5 263
Programma-uitgaven	3 330 400		- 205 000	3 125 400	187 000	0	- 6 000	0
Waarvan juridisch verplicht								
<i>Doelst. 1 Beheer van deelnemingen</i>								
Dotatie begrotingsreserve TenneT	4 800			4 800				
Kapitaaluitbreiding Tennet			300 000	300 000	300 000			
<i>Doelst. 2 Aangaan en afstoten van staatsdeelnemingen</i>								
Verwerving vermogenstitels								
<i>Doelst. 3 PPS en Activabeleid</i>								
PPS					0			

Algemene beleidsdoelstelling: Bedrijfseconomische doelmatigheid en optimaal financieel resultaat bij investeren in en verwerven, afstoten en beheren van de financiële en vaste activa van de Staat	Stand oorspronkelijk vastgestelde begroting 2011 (1)	Vastgestelde mutaties ISB 2011 (2)	Mutaties (+ of -) eerste suppletoire begroting (3)	Eerste suppletoire begroting (4)=(1+2+3)	Mutatie 2012	Mutatie 2013	Mutatie 2014	Mutatie 2015
<i>Doelstelling 4 Beheer van financiële instellingen</i>								
Kapitaalversterkingen ING, Aegon en SNS Reaal Kasschuif Tweede herkapitalisatie ABN AMRO	302 000		- 302 000	0				
<i>Overige programma-uitgaven</i>								
Regeling BF	1 600			1 600				
<i>Uitvoeringskosten tijdelijke regeling subsidie tankstations</i>								
<i>Back-up faciliteit ING</i>								
Management Fee	44 000		- 3 000	41 000	- 2 000			
Funding Fee	2 978 000		- 200 000	2 778 000	- 111 000		- 6 000	
<i>Apparaatuitgaven</i>								
Personeel en materieel	9 057		27 598	36 655	3 818	5 264	5 262	5 263
Uitvoeringskosten staatsdeelnemingen	4 281		- 444	3 837	44	42	41	41
	4 776		28 042	32 818	3 774	5 222	5 221	5 222
Ontvangsten	4 170 414	0	4 202 789	8 373 203	- 108 700	4 300	- 1 700	4 300
Programma-ontvangsten	4 170 414	0	4 202 789	8 373 203	- 108 700	4 300	- 1 700	4 300
<i>Doelst. 1 Beheer van staatsdeelnemingen</i>								
<i>Opbrengst onttrekking vermogenstitels</i>								
Dividend staatsdeelnemingen	267 060		20 000	287 060				
Rente en aflossing div. leningen	62 999			62 999				
Winstafdracht DNB	698 000		255 000	953 000				
Afdrachten Holland Casino	0			0				
Afdrachten Staatsloterij	90 000			90 000				
Premie-ontvangsten garantie TenneT	4 800			4 800				
<i>Doelst. 2 Aangaan en afstoten van staatsdeelnemingen</i>								
<i>Opbrengst verkoop vermogenstitels</i>								
<i>Doelst. 4 Beheer van financiële instellingen</i>								
Dividend financiële instellingen			239	239				
Aflossing kapitaalversterking Aegon en ING			2 750 000	2 750 000				
Repurchase fee kapitaalversterking Aegon en ING			1 375 000	1 375 000				
Terug te vorderen uitvoeringskosten staatsdeelnemingen			5 550	5 550	4 300	4 300	4 300	4 300
Premie-inkomsten Capital Relief Instrument				0				
Renteontvangsten Mandatory Convertible Note				0				
Premie-inkomsten counter indemnity	25 555			25 555				

Algemene beleidsdoelstelling: Bedrijfseconomische doelmatigheid en optimaal financieel resultaat bij investeren in en verwerven, afstoten en beheren van de financiële en vaste activa van de Staat	Stand oorspronkelijk vastgestelde begroting 2011 (1)	Vastgestelde mutaties ISB 2011 (2)	Mutaties (+ of -) eerste suppletoire begroting (3)	Eerste suppletoire begroting (4)=(1+2+3)	Mutatie 2012	Mutatie 2013	Mutatie 2014	Mutatie 2015
<i>Doelst. 5 Back-up faciliteit ING</i>								
Verwachte portefeuille ontvangsten	2 717 000		- 182 000	2 535 000	- 100 000			- 6 000
Garantie fee	96 000		- 7 000	89 000	- 4 000			
Additionele fee	65 000		- 4 000	61 000	- 3 000			
Additionele garantiefee	144 000		- 10 000	134 000	- 6 000			
<i>Overige programma-ontvangsten</i>								
<i>Regeling BF</i>								
<i>Overige programma-ontvangsten</i>								
<i>Tijdelijke regeling subsidie tankstations</i>								

Toelichting

Verplichtingen

Meerjarenverplichting aan ING (- € 22,0 mln.)

De verplichting aan ING luidt in US dollar. Door een hogere rekenkoers (de waarde van één euro uitgedrukt in dollars) is de raming voor de verplichting in euro voor de jaren 2011, 2012 en 2014 neerwaarts bijgesteld.

Uitgaven

Kapitaaluitbreiding TenneT (+ € 300,0 mln)

Als landelijk netbeheerder heeft Tennet de wettelijke taak om ondermeer het landelijk hoogspanningsnet te onderhouden en daar waar nodig uit te breiden en te verzwaren. Voor het uitvoeren van de investeringsagenda in Nederland en om de huidige credit rating te behouden is een aanvulling van het eigen vermogen van Tennet noodzakelijk. De kapitaaluitbreiding is in totaal € 600 mln, waarvan € 300 mln in 2011 wordt betaald.

Uitvoeringskosten staatsdeelnemingen (+ € 28,0 mln.)

Deze mutatie bestaat uit de volgende elementen. Ten eerste heeft de Staat bij de verkoop van 2/3 van de aandelen in Connexxion aan Transdev/BNG garanties en vrijwaringen afgegeven, waarvan een gedeelte in 2011 tot uitbetaling leidt. Ten tweede is in 2006 Nozema verkocht. Bij de verkoop zijn een aantal garanties en vrijwaringen afgegeven. De vrijwaring die ziet op de Vpb, leidt door een uitspraak van de belatingdienst tot uitbetaling. Ten derde worden er hogere uitgaven voor de inhuur van extern advies voorzien. Deze uitgaven zien voornamelijk op het beheer van de door de kredietcrisis verworven deelnemingen. Tot slot zijn de (bruto) kosten van de begroting van de StAk verwerkt.

RFS Holdings B.V. (– € 302,0 mln.)

In de begroting stond € 302 mln geraamd. Dit bedrag is het restant van de post «verrekening RFS», waarvoor in het kapitaalplan een bedrag was gereserveerd ter waarde van € 740 mln. Aangezien de verrekening met RFS heeft plaatsgevonden en de Z-share voor 100% gekapitaliseerd is, worden de geraamde middelen niet meer uitgegeven. De € 302 mln komt derhalve te vervallen.

ING IABF (divere mutaties)

Door een hogere rekenkoers (de waarde van één euro uitgedrukt in dollars) is de raming voor de uitgaven in euro voor de jaren 2011, 2012 en 2014 neerwaarts bijgesteld.

Ontvangsten

Dividend staatsdeelnemingen (+ € 20,0 mln.)

De mutatie betreft een meevallende dividendontvangst van Schiphol.

Winstafdracht DNB (+ € 255,0 mln.)

De hoger dan verwachte winst vloeit voort uit rente-effecten op de geld- en kapitaalmarkt en verwachte inkomsten uit hoofde van de HTM-portefeuille.

Dividend financiële instellingen (+ € 0,24 mln.)

Het economische belang van de Staat in RFS Holdings B.V. is met de terugstorting van het nominaal geplaatste aandelenkapitaal teruggebracht tot ongeveer 1,25 %.

Aflossing en repurchase fee Aegon en ING (+ € 4,1 mld.)

Aegon heeft voor € 750 mln aan securities teruggekocht en daarbovenop een premie betaald van € 375 mln. ING heeft voor € 2 mld aan securities teruggekocht en daarbovenop een premie betaald van € 1 mld.

Terug te vorderen uitvoeringskosten staatsdeelnemingen (+ € 5,5 mln.)

Dit betreft het «reguliere» gedeelte van de advieskosten dat wordt doorbelast aan de onder beheer staande financiële instellingen. Eveneens betreft dit de kosten die vanuit de StAk zullen worden doorbelast aan de onder beheer staande financiële instellingen.

ING IABF (divere mutaties)

Door een hogere rekenkoers (de waarde van één euro uitgedrukt in dollars) is de raming voor de uitgaven in euro voor de jaren 2011, 2012 en 2014 neerwaarts bijgesteld.

Artikel 4 Internationale financiële betrekkingen

Budgettaire gevolgen van beleid – beleidsartikel 4 Internationale financiële betrekkingen Bedragen x € 1 000

Algemene beleidsdoelstelling: een financieel-economisch gezond en welvarend Europa en een evenwichtige internationale financieel-economische ontwikkeling	Stand oorspronkelijk vastgestelde begroting 2011 (1)	Vastgestelde mutaties ISB 2011 (2)	Mutaties (+ of –) eerste suppletoire begroting (3)	Stand eerste suppletoire begroting (4)=(1+2+3)	Mutatie 2012	Mutatie 2013	Mutatie 2014	Mutatie 2015
Verplichtingen	3 399 961	4 350	31 847 702	35 252 013	230 971	40 220 453	- 1 100 003	176 389
Betalingsverplichtingen	600 916	4 350	129 002	734 268	56 225	4 576 330	47 463	329
Garantieverbindingen	2 799 045		31 718 700	34 517 745	174 746	35 644 123	- 1 147 466	176 060
Uitgaven	2 039 774	- 50 000	541 929	2 531 703	130 160	759 360	893 869	915 529
Programma-uitgaven	2 037 205	- 50 000	541 600	2 528 805	129 830	759 030	893 540	915 200
Waarvan juridisch verplicht	2 037 205			2 528 205				
<i>Doelst. 1 Gezonde en stabiele monetaire en budgettaire ontwikkeling van de EU en haar lidstaten.</i>								
Lening aan Griekenland	1 705 000		486 000	2 191 000	178 000	- 111 000		
Europees Stabiliteitsmechanisme (ESM)						915 200	915 200	915 200
Deelname EFSF			600	600				
<i>Doelst. 2 Effectieve en efficiënte IFI's</i>								
Deelneming multilaterale ontwikkelingsbanken en -fondsen	332 205	- 50 000	55 000	337 205	- 48 170	- 45 170	- 21 660	
Apparaatsuitgaven	2 569		329	2 898	330	330	329	329
Ontvangsten	128 937	0	- 18 316	110 621	16 642	- 474 798	- 1 374 415	- 1 083 169
<i>Doelst. 1 Gezonde en stabiele monetaire en budgettaire ontwikkeling van de EU en haar lidstaten.</i>								
Renteontvangsten en service fee lening Griekenland	119 316		- 18 316	101 000	16 642	40 656	107 600	185 197
Aflossingen lening Griekenland						- 515 454	- 1 482 015	- 1 268 366
<i>Doelst. 2 Effectieve en efficiënte IFI's</i>								
Ontvangsten	9 621			9 621				

Verplichtingen

De mutaties die samenhangen met een opgenomen uitgave worden bij de uitgaven toegelicht.

Betalingsverplichtingen

De mutatie van de betalingsverplichtingen wordt voornamelijk veroorzaakt doordat de definitieve betalingsverplichting voor IDA 16 is vastgesteld.

Garantieverbindingen

De mutatie van de garantieverbindingen wordt veroorzaakt door:

De afronding van de onderhandelingen over de IMF quota. De quotamiddelen van het IMF worden verdubbeld om adequaat te kunnen blijven reageren in tijden van crisis en om landen te kunnen bij staan met financiële steun. Daarnaast heeft een verschuiving van de relatieve quota aandelen plaatsgevonden. Het Nederlandse aandeel in de totale quota neemt af tot 1,83%. De in de ontwerpbegroting opgenomen garantieverplichting wordt opgehoogd om tot het definitief overeengekomen garantiebedrag te komen (+ € 1 682,0 mln.).

De garantieverplichting voor de European Bank for Reconstruction and Development (EBRD) is naar beneden bijgesteld om tot het definitief overeengekomen bedrag aan garanties te komen (– € 2,3 mln.). Een bijstelling van de garantie aan het EFSF. Voor het herstel van de leencapaciteit van het EFSF wordt gewerkt aan een combinatie van hogere eerstelijns en achtervang garanties. De eerstelijns garanties dienen hierbij de directe dekking van de netto leningen van EFSF en de daaraan gekoppelde rentelasten. Aanvullende achtervang garanties zijn nodig om de AAA rating van EFSF te garanderen. Voor Nederland gaat het dan voor de netto leningen en bijbehorende achtervang garanties om ruim 44 miljard euro. Om te allen tijde de leencapaciteit van 440 miljard euro zeker te stellen, moeten ook de rentelasten worden gegarandeerd. Deze bewegen mee met de renteontwikkeling. Volgens de huidige renteramingen is op dit moment sprake van ruim 11 miljard euro aan garantie voor de rentelasten van het EFSF. Omdat een deel van de garantieverplichting aan EFSF al vorig jaar in de begroting is opgenomen leidt dit in 2011 tot een bijstelling van de bestaande garantie (+ € 30 039 mln.). Aangezien rentestanden zich kunnen ontwikkelen in de toekomst, en om de leencapaciteit van 440 miljard euro zeker te stellen, zullen de garanties voor de rentelasten mee bewegen met deze ontwikkelingen. Bij reguliere begrotingsmomenten zullen daarom de garanties voor de rentelasten van EFSF geactualiseerd worden met de dan geldende CPB-ramingen, zoals ook bij andere begrotingsposten het geval is. In 2013 zal het ESM in werking treden. Het ESM zal het tijdelijke noodmechanisme EFSF vervangen. Op het moment dat het EFSF geen nieuwe leenprogramma's aan landen zal kunnen uitgeven, zal de garantieverplichting worden afgeboekt tot het dan relevante niveau. De afwikkeling van de leningprogramma's die uitgegeven zijn onder EFSF leidt er uiteindelijk toe dat de garantieverplichting op EFSF komt te vervallen. Het totaal aan leencapaciteit van EFSF en ESM kan niet meer dan 500 miljard euro bedragen.

Uitgaven

Lening Griekenland (+ € 486,0 mln.)

De mutatie wordt veroorzaakt doordat de derde tranche van de lening aan Griekenland niet in 2010 maar in 2011 is uitgekeerd. Daarnaast wordt verwacht dat een gedeelte van de leningen dat niet in 2010 is opgevraagd in de volgende jaren zal worden opgevraagd.

Europees Stabiliteitsmechanisme (ESM)

Tijdens de Europese Raad van 24 en 25 maart 2011 is een akkoord bereikt over de opzet van het permanente noodmechanisme ESM dat als sluitstuk van de versterkte economische beleidscoördinatie in noodgevallen steun kan bieden aan lidstaten. Het ESM zal vanaf medio 2013 de opvolger zijn van de tijdelijke noodmechanismen EFSF en EFSM. Afsproken is dat het ESM een maatschappelijk kapitaal zal krijgen van 700 miljard euro. Hiervan zal 80 miljard euro gestort worden en 620 miljard euro opeisbaar kapitaal zijn. Het Nederlandse aandeel hierin bedraagt 5,72 procent.

Nederland zal in de jaren van 2013 tot en met 2017 circa 915 miljoen euro per jaar storten. Het Nederlandse aandeel in het opeisbaar kapitaal is 35,5 miljard euro. Dit opeisbaar kapitaal is vergelijkbaar met een garantieverplichting en leidt niet direct tot kasuitgaven. Voor het oprichten van het ESM wordt een verdrag opgesteld. Dit verdrag zal voorgelegd worden aan het Nederlandse parlement ter ratificatie. In het verdrag is opgenomen dat het ESM en het EFSF gezamenlijk niet meer dan 500 miljard euro zullen uitlenen. Indien na oprichting van ESM er nog uitstaande leningen zijn van EFSF, zal ESM in deze tijdelijke periode niet de volledige 500 miljard euro aan leencapaciteit hebben. Dit heeft geen consequenties voor het afgesproken maatschappelijk kapitaal van ESM.

Deelneming EFSF (+ € 0,6 mln.)

Landen van de eurozone zijn aandeelhouder in EFSF. De faciliteit had bij aanvang een ingelegd vermogen van 31 000 euro, met een geautoriseerd kapitaal van 30 miljoen euro. Het aandeel van Nederland hierin belooft 5,71%. In 2010 is een deel van het geautoriseerd kapitaal geplaatst en gestort. Voor 2011 wordt geraamd dat er voor € 10 mln. aan aandelenkapitaal geplaatst wordt door het EFSF. Het Nederlandse aandeel hierin bedraagt circa € 0,6 mln.

Deelneming multilaterale ontwikkelingsbanken en -fondsen (+ € 55,0 mln.)

Het verzilveringschema van het zachte leningen loket van de Wereldbank (IDA) is aangepast.

Ontvangsten

Renteontvangsten en servicefee lening Griekenland (– € 18,3 mln.)

Tijdens de Eurotop van 11 maart j.l. is afgesproken dat de rente die Griekenland betaalt aangepast zal worden met 100 basispunten. Daarnaast is de raming aangepast voor de laatste renteraming voor korte leningen van het CPB.

Aflossing lening Griekenland

Tijdens de Eurotop van 11 maart j.l. is afgesproken dat de gemiddelde looptijd van de leningen aan Griekenland verlengd zal worden van de huidige 4 jaar en 1 maand naar 7 jaar en 6 maanden.

Artikel 5 Exportkredietverzekering en investeringsgaranties

Budgettaire gevolgen van beleid – beleidsartikel 5 Exportkredietverzekering en investeringsgaranties **Bedragen x € 1 000**

Algemene beleidsdoelstelling: Een completere markt voor verzekering van betalingsrisico's die zijn verbonden aan export en aan investeringen in het buitenland	Stand oorspronkelijk vastgestelde begroting 2011 (1)	Vastgestelde mutaties ISB 2011 (2)	Mutaties (+ of –) eerste suppletoire begroting (3)	Stand eerste suppletoire begroting (4)=(1+2+3)	Mutatie 2012	Mutatie 2013	Mutatie 2014	Mutatie 2015
Verplichtingen	11 950 136	0	3	11 950 139	3	3	2	2
waarvan betalingsverplichtingen	14 080		3	14 083	3	3	2	2
waarvan garantieverplichtingen	11 936 056		0	11 936 056				
EKV	11 332 276			11 332 276				
TRhi	453 780			453 780				

Algemene beleidsdoelstelling: Een completere markt voor verzekering van betalingsrisico's die zijn verbonden aan export en aan investeringen in het buitenland	Stand oorspronkelijk vastgestelde begroting 2011 (1)	Vastgestelde mutaties ISB 2011 (2)	Mutaties (+ of -) eerste suppletoire begroting (3)	Stand eerste suppletoire begroting (4)=(1+2+3)	Mutatie 2012	Mutatie 2013	Mutatie 2014	Mutatie 2015
MIGA	150 000			150 000 0				
Uitgaven	134 580	0	20 003	154 583	3	3	2	2
Programma-uitgaven Waarvan juridisch verplicht	120 500		20 000	140 500	0	0	0	0
<i>Doelst. 1 Herverzekeringsfaciliteiten</i>								
Schade-uitkering EKV	120 000		20 000	140 000				
Schade-uitkering TRhi	500			500				
Schade-uitkering MIGA	0			0				
Apparaatsuitgaven	14 080		3	14 083	3	3	2	2
Personeel en materieel	1 474		3	1 477	3	3	2	2
Kostenvergoeding Atradius DSB	12 606			12 606				
Ontvangsten	104 050	0	0	104 050	0	0	0	0
Programma-ontvangsten <i>Doelst. 1 Herverzekeringsfaciliteiten</i>	104 050			104 050				
Premies EKV	40 000			40 000				
Premies TRhi	1 250			1 250				
Schaderestituties EKV	62 800			62 800				
Overige programma-ontvangsten								

Toelichting

Uitgaven

EKV schade-uitkeringen (+ € 20,0 mln.)

Ondanks de verbeterde economische omstandigheden heeft een deel van de uitstaande portefeuille nog te kampen met de naweeën van de kredietcrisis. Ten aanzien van dit deel blijft de schadedreiging aanzienlijk. Om deze reden is de raming opwaarts bijgesteld.

Artikel 7 Beheer materiële activa

Budgettaire gevolgen van beleid – beleidsartikel 7 Beheer materiële activa Bedragen x € 1 000

Algemene beleidsdoelstelling: De verwerving, het beheer en de vervreemding van onroerende en roerende zaken door het Rijk is doelmatig.	Stand oorspronkelijk vastgestelde begroting 2011 (1)	Vastgestelde mutaties ISB 2011 (2)	Mutaties (+ of -) eerste suppletoire begroting (3)	Stand eerste suppletoire begroting (4)=(1+2+3)	Mutatie 2012	Mutatie 2013	Mutatie 2014	Mutatie 2015
Verplichtingen	94 268	0	11 404	105 672	4 104	4 104	4 104	4 104
Uitgaven	94 268	0	11 404	105 672	4 104	4 104	4 104	4 104
Programma-uitgaven Waarvan juridisch verplicht	69 092		10 400	79 492	4 100	4 100	4 100	4 100
<i>Doelst. 1 Optimaal handelen in Vastgoed</i>								

Algemene beleidsdoelstelling: De verwerving, het beheer en de vervreemding van onroerende en roerende zaken door het Rijk is doelmatig.	Stand oorspronkelijk vastgestelde begroting 2011 (1)	Vastgestelde mutaties ISB 2011 (2)	Mutaties (+ of -) eerste suppletoire begroting (3)	Stand eerste suppletoire begroting (4)=(1+2+3)	Mutatie 2012	Mutatie 2013	Mutatie 2014	Mutatie 2015
Anticiperende aankopen en gebiedsgerichte ontwikkeling	10 000			10 000				
<i>Doelst. 2 Beheer/verkoop Onroerende Zaken</i>								
Onderhoud en beheerskosten	8 779		5 300	14 079				
Zakelijke lasten	49 413		4 100	53 513	4 100	4 100	4 100	4 100
Overige programmauitgaven	900		1 000	1 900				
<i>Doelst. 3 Bewaring/vervreemding Roerende Zaken</i>								
Apparaatsuitgaven	25 176		1 004	26 180	4	4	4	4
Ontvangsten	219 138	0	- 4 700	214 438	3 400	3 400	3 400	3 400
Programma-ontvangsten	218 959		- 5 700	213 259	3 400	3 400	3 400	3 400
<i>Doelst. 1 Optimaal handelen in Vastgoed</i>								
Anticiperende aankopen en gebiedsgerichte ontwikkeling								
<i>Doelst. 2 Beheer/verkoop Onroerende Zaken</i>								
Verkoop onroerende zaken	84 045		- 13 000	71 045				
Beheersontvangsten	98 014			98 014				
Overige programma-ontvangsten	35 400		7 300	42 700	3 400	3 400	3 400	3 400
<i>Doelst. 3 Bewaring/vervreemding Roerende Zaken</i>								
Verkoop roerende zaken	1 500			1 500				
Apparaatsontvangsten	179		1 000	1 179				

Toelichting

Verplichtingen

De toename aan verplichtingen (+ € 11,4 mln.) betreft betalingsverplichtingen op de uitgaven.

Uitgaven

Onderhoud- en beheerskosten (+ € 5,3 mln.)

De overschrijding op de onderhouds- en beheerskosten wordt veroorzaakt door tijdelijke beheerskosten Ede-Oost (€ 1,9 mln.), een (vorig jaar voor een laatste maal uitgestelde) aankoop van een safe-house (€ 2,0 mln.) en beheerskosten ter afwikkeling van het project vliegveld Twente (€ 1,0 mln.).

Zakelijke lasten (+ € 4,1 mln.)

Het werken met één loket bij het RVOB heeft geleid tot hogere zakelijke lasten. Het grootste deel van de hogere zakelijke lasten (€ 3,4 mln.) wordt doorbelast aan de uiteindelijk gebruiker van het rijksacticum.

Overige programma-uitgaven (+ € 1,0 mln.)

Voor 2011 was nog niet voorzien in de plankosten van het project Almere Oost.

Apparaatsuitgaven (+ € 1,0 mln.)

Er wordt € 1,0 mln. toegevoegd aan het eigen vermogen van de het RVOB, als buffer voor risico's op ontwikkelingsprojecten.

Ontvangsten

Verkoop onroerende zaken (– € 13,0 mln.)

In 2010 is een verkoop gerealiseerd, welke pas in 2011 was voorzien: hierdoor zijn de opbrengsten al in 2010 ontvangen.

Overige programma-ontvangsten (+ € 7,3 mln.)

De hogere zakelijke lasten door het werken met één loket worden (grotendeels) doorbelast aan de gebruiker (€ 3,4 mln.). Daarnaast ontvangt Financiën voorgefinancierde plankosten van het project Twente terug (€ 3,9 mln.).

Apparaatsontvangsten (€ 1,0 mln.)

Het eigen vermogen van het RVOB lag per ultimo 2010 boven de 5% norm die geldt voor batenlasten diensten: het deel boven de 5% (€ 1,0 mln.) wordt afgeroomd door het moederdepartement.

Artikel 8 Begrotingsbeleid

Budgettaire gevolgen van beleid – beleidsartikel 8 Begrotingsbeleid
Bedragen x € 1 000

Algemene beleidsdoelstelling: Het budgettaire beleid creëert de randvoorwaarden om maatschappelijke ambities, nu en in de toekomst, te verwezenlijken.	Stand oorspronkelijk vastgestelde begroting 2011 (1)	Vastgestelde mutaties ISB 2011 (2)	Mutaties (+ of –) eerste suppletoire begroting (3)	Stand eerste suppletoire begroting (4)=(1+2+3)	Mutatie 2012	Mutatie 2013	Mutatie 2014	Mutatie 2015
Verplichtingen	28 193	– 5 782	162	22 573	140	137	132	– 40
Uitgaven	28 193	– 5 782	162	22 573	140	137	132	– 40
Programmauitgaven	3 221	– 3 221	0	0				
Waarvan juridisch verplicht	2 700	– 2 700		0				
<i>Doelst. 3 Verminderen regeldruk voor bedrijven</i>								
Vermindering regeldruk	3 221	– 3 221		0				
Apparaatsuitgaven	24 972	– 2 561	162	22 573	140	137	132	– 40
Ontvangsten	5 931	0	0	5 931	0	0	0	0
Apparaatsontvangsten	5 931			5 931				

Artikel 9 Algemeen

Budgettaire gevolgen van beleid – beleidsartikel 9 Algemeen Bedragen x € 1 000

Algemeen	Stand oorspronkelijk vastgestelde begroting 2011 (1)	Vastgestelde mutaties ISB 2011 (2)	Mutaties (+ of –) eerste suppletoire begroting (3)	Stand eerste suppletoire begroting (4)=(1+2+3)	Mutatie 2012	Mutatie 2013	Mutatie 2014	Mutatie 2015
Verplichtingen	147 248	2 089	3 175	152 512	5 905	5 448	5 537	5 546
Uitgaven	147 248	2 089	3 175	152 512	5 905	5 448	5 537	5 546
Totaal apparaatsuitgaven	147 228	2 089	3 175	152 492	5 905	5 448	5 537	5 546
Apparaatsuitgaven	139 628	2 089	3 175	144 892	5 905	5 448	5 537	5 546
Uitvoeringskosten omslagstelsel Rijkswagenpark	7 600			7 600				
Tegoeden WOII	20			20				
Ontvangsten	15 699	0	3 458	19 157	2 572	3 360	4 405	4 405
Apparaatsontvangsten	8 099		3 458	11 557	2 572	3 360	4 405	4 405
Omslagstelsel Rijkswagenpark	7 600			7 600				

Toelichting

Verplichtingen en uitgaven

Apparaatsuitgaven (+ € 3,2 mln.)

De apparaatsuitgaven zijn gestegen als gevolg van een bijdrage aan de Interdepartementale Commissie Bedrijfsvoering Rijk. Daarnaast zijn bij de Rijksauditdienst (RAD) zowel de uitgaven als de ontvangsten verhoogd. De overgekomen budgetten voor de diverse aangesloten auditdiensten bleken onvoldoende dekkend, en daarom is personeel ingezet voor extra opdrachten om extra ontvangsten te genereren. Per saldo is dit een budget-neutrale aanpassing. Daarnaast zijn er nog enkele andere – kleinere – wijzigingen, zoals op het gebied van huisvesting (verhuur pandruimte na vertrek van bv. de Regiegroep Regeldruk).

Ontvangsten

Apparaatsontvangsten (+ 3,5 mln.)

De apparaatsontvangsten zijn gestegen als gevolg van een ontvangsten verhoging bij de Rijksauditdienst en enkele andere (kleine) wijzigingen (zie tekst onder apparaatsuitgaven).

Artikel 10 Nominaal en onvoorzien

Budgettaire gevolgen van beleid – beleidsartikel 10 Nominaal en onvoorzien Bedragen x € 1 000

Onvoorzien	Stand oorspronkelijk vastgestelde begroting 2011 (1)	Vastgestelde mutaties ISB 2011 (2)	Mutaties (+ of –) eerste suppletoire begroting (3)	Stand eerste suppletoire begroting (4)=(1+2+3)	Mutatie 2012	Mutatie 2013	Mutatie 2014	Mutatie 2015
Verplichtingen	4 130	0	29 329	33 459	37 230	36 778	36 491	37 026

Onvoorzien	Stand oorspron- kelijk vastge- stelde begroting 2011 (1)	Vastge- stelde mutaties ISB 2011 (2)	Mutaties (+ of -) eerste supple- toire begroting (3)	Stand eerste supple- toire begroting (4)=(1+2+3)	Mutatie 2012	Mutatie 2013	Mutatie 2014	Mutatie 2015
Uitgaven	4 130	0	29 329	33 459	37 230	36 778	36 491	37 026
Onvoorzien	2 444		851	3 295	2 072	3 223	4 385	5 596
Loonbijstelling	0		12 454	12 454	11 996	11 653	11 465	11 285
Prijsbijstelling	1 686		16 024	17 710	23 162	21 902	20 641	20 145
Ontvangsten	0	0	0	0	- 375 000	- 333 000	- 333 000	- 334 000
Stelpost					- 375 000	- 333 000	- 333 000	- 334 000

Verplichtingen en uitgaven

Prijs- en loonbijstelling

De uit de algemene middelen verkregen prijsbijstellingstranche 2010 is verdeeld over de artikelen van IXB. Tevens is de tranche loon- en prijsbijstelling voor 2011 uitgekeerd, welke nog verdeeld moet worden.

Ontvangsten

Technische overboekingen uit stelpost

Omdat de toekomstige opbrengsten uit financiële interventies maar moeilijk te voorspellen zijn, is in de begroting op artikel 10 bij aanvang van de kabinetsperiode een stelpost opgenomen. Deze post heeft betrekking op allerlei mogelijke opbrengsten uit interventies. Nu de aflossingen van Aegon en ING (zie artikel 3) zich concretiseren, vinden er technische overboekingen plaats van de stelpost naar het desbetreffende begrotingsartikel.